

Svarshandens kravsang

Max Hardy

1. Vad betyder svaret 1NT?

Max Hardy behandlar kravsang i kapitel 5, *Responder's Forcing Notrump*, sidorna 73–84 i *Standard Bridge Bidding for the 21st Century*. Hänvisningarna nedan avser bokens tryckta sidnummer.

Efter öppning med 1♥ eller 1♠ är svaret 1NT från en tidigare opassad svarshand **krav för en rond**. Öppnaren måste bjuda igen. Svaret innebär däremot inte krav till utgång.

West	North	East	South
1♠	Pass	1NT	

Hardy anger styrkeintervallet som **5+ till 12– hp**. Hans plus- och minustecken uttrycker handvärdering kring gränserna: en bra fempoängshand kan räcka, medan en hand strax under utgångskrävande styrka fortfarande kan svara 1NT. Det är därför bättre att beskriva intervallet som ungefär 6–11 hp, med värdering vid gränserna, än att göra det till en absolut heltalsregel.

Svaret 1NT lovar inte balanserad fördelning. Det kan innehålla en lång egen färg och kan även innehålla tre kort i öppnarens högfärg. Den fortsatta budgivningen måste reda ut både styrka och fördelning.

Avgränsning: Här behandlas ostörd budgivning efter högfärgsöppning. Man ska inte automatiskt överföra dessa regler till 1NT efter lågfärgsöppning eller efter ett inkliv.

2. Varför behövs kravsang i 2/1?

I Hardys 2/1-system visar ett naturligt nytt färgbud på tvåläget från en opassad svarshand utgångskrävande styrka. Händer som är för svaga för ett sådant svar behöver därför en annan väg.

Efter 1♠ kan svarshanden exempelvis ha sex hjärter och invitstyrka. Ett direkt svar 2♥ skulle visa för mycket. I stället används 1NT, följt av ett beskrivande hjärterbud.

Efter 1♥ ska en svarshand med naturligt svar 1♠ visa spadern direkt. Kravsang används inte för att gömma en fyrkorts spaderfärg som kan bjudas på ettläget. Detta blir avgörande för Hardys senare artificiella återbud 2.♠

3. Öppnarens återbud

3.1 Återbud i öppningsfärgen

Efter kravsang visar återbudet 2♥ eller 2♠ **minst sex kort** i öppningsfärgen och ungefär minimumstyrka, av Hardy angiven som 12+ till 15– hp.

Ett hopp till tre i öppningsfärgen visar en god färg med minst sex kort och tilläggsstyrka, ungefär 15+ till 18 hp. Det är en invit och inte automatiskt utgångskrav.

Ett hopp till fyra i öppningsfärgen visar en färg som i praktiken kan bära trumfspelet utan nämnvärt stöd. Öppnaren bedömer att tio stick är sannolika mittemot de värden som 1NT har lovat. Detta är främst en bedömning av spelstyrka.

Viktig skillnad: Efter ett utgångskrävande 2-över-1-svar kan öppnaren behöva återbjuda sin femkortsfärg. Efter kravsang lovar samma återbud enligt Hardy minst sex kort. Se sidan 73.

Exempel 1: Sexkortsfärg och minimum

Egen illustrationshand för öppnaren:

♠ KQJ974	West	North	East	South
♥ A6	1♠	Pass	1NT	Pass
♦ K83	2♠			
♣ 75				

Handen har 13 hp. Återbudet 2♠ visar sex spader och minimum. Svarshanden får passa med en svag hand som inte motiverar något annat bud.

Exempel 2: Invit med god sexkortsfärg

♠ AQJ974	West	North	East	South
♥ A6	1♠	Pass	1NT	Pass
♦ K83	3♠			
♣ K5				

Handen har 17 hp och en god sexkortsfärg. Öppnaren inviterar med 3♠. Svarshanden bedömer stöd, honnörer och möjligheten att bidra med stick.

3.2 En ny lägre rankad färg

Efter 1♠–1NT visar 2♥ minst fyra hjärter. Budet kan göras med minimum men också med en betydligt starkare hand, upp till omkring 18 hp. Det är inte utgångskrävande. Extra styrka kan behöva visas i öppnarens tredje bud. Se sidan 74.

Lågfärgsåterbud är ofta kortare. Med fördelningen 5–3–3–2 måste öppnaren bjuda igen trots att någon andra lång färg saknas. Hardy föreskriver normalt återbud i den lägsta lågfärg som har minst tre kort. Ett återbud 2♣ eller 2♦ lovar alltså inte alltid fyra kort. Se sidan 75.

Exempel 3: Återbud på tre klöver

♠ KJ963	West	North	East	South
♥ A8	1♠	Pass	1NT	Pass
♦ Q74	2♣			
♣ K62				

Öppnaren har 13 hp och bara fem spader. Återbudet blir 2♣ på trekortsfärgen. Ett återbud 2♠ skulle felaktigt lova sex spader.

3.3 Undantaget: återbud på två klöver

Efter 1♥–1NT kan öppnaren ha fyra spader, fem hjärter, två ruter och två klöver. Om handen saknar reversestyrka kan öppnaren inte bjuda 2♠. Eftersom 2♥ skulle lova sex hjärter blir Hardys återbud 2♣ på bara två kort.

Detta är ett särskilt undantag. Regeln är inte att varje lågfärgsåterbud kan göras på två kort.

Exempel 4: Fem hjärter, fyra spader och minimum

♠ KJ84	West	North	East	South
♥ AQ963	1♥	Pass	1NT	Pass
♦ 75	2♣			
♣ Q6				

Handen har 12 hp. Öppnaren saknar styrka för 2♠ och längd för 2♥. Därför används 2♣ på dubbelton. Svarshanden måste känna till denna möjlighet innan ett pass på 2♣ övervägs.

3.4 Reverse efter kravsang

Efter 1♥–1NT är återbudet 2♠ ett riktigt reversebud. Hardy kräver minst en god 16-poängshand, längre hjärter än spader och rondkrav. Se sidan 74.

Exempel 5: Reverse med tillräcklig styrka

♠ AQ84	West	North	East	South
♥ AKJ63	1♥	Pass	1NT	Pass
♦ K7	2♠			
♣ 85				

Handen har 17 hp. Öppnaren får visa fyra spader genom reverse. Svarshanden får inte passa på 2♠.

Efter ett utgångskrävande svar 2♣ skulle 2♠ däremot bara behöva visa fördelningen. Det redan etablerade utgångskravet gör att den vanliga reversestyrkan inte behövs.

3.5 Hopp i ny färg och återbud 2NT

Ett hopp i ny färg efter kravsang är enligt Hardy utgångskrävande och visar omkring 19 hp eller motsvarande spelstyrka. Det är en naturlig stark budgivning, inte samma splinterbehandling som efter ett utgångskrävande 2-över-1-svar. Se sidorna 75–76.

En höjning av 1NT till 2NT visar 18–19 hp, femkortsfärgen och en balanserad hand, vanligen 5–3–3–2. Hardy beskriver budet som nästan utgångskrävande: endast en svarshand som verkligen har tänjt på minimigränsen bör passa. Det är alltså inte ett ovillkorligt utgångskrav.

Exempel 6: Stark balanserad öppnare

♠ AQJ85	West	North	East	South
♥ KQ3	1♠	Pass	1NT	Pass
♦ A72	2NT			
♣ Q6				

Handen har 18 hp. Återbudet 2NT beskriver styrkan och balansen. En normalt värderad svarshand går i regel vidare mot utgång.

Exempel 7: Utgångskrävande hopp i ny färg

♠ AKJ85	West	North	East	South
♥ A6	1♠	Pass	1NT	Pass
♦ AQ74	3♦			
♣ K5				

Handen har 21 hp. Öppnaren visar den starka handen genom 3♦. Nu är utgångskravet etablerat genom öppnarens hopp, inte genom det tidigare svaret 1NT.

4. Svarshandens fortsättning med minimum

Hardy anger minimumgruppen som 5+ till 9– hp. Följande fortsättningar gäller främst efter öppnarens icke kravställande återbud på tvåläget. De får inte användas som skäl att passa ett reversebud eller ett utgångskrävande hopp.

4.1 Preferens till öppningsfärgen

Efter öppnarens nya färg på tvåläget visar en återgång till öppningsfärgen normalt tvåkortsstöd och minimum. Preferensen är inte en höjning som lovar trestöd. Se sidorna 76–77.

Exempel 8: Preferens med två spader

♠ Q6	West	North	East	South
♥ K74	1♠	Pass	1NT	Pass
♦ J963	2♣	Pass	2♠	
♣ 8542				

Svarshanden har 6 hp. Trots fyra klöver väljs 2:♠ öppnarens klöver kan vara tre-korts, medan minst fem spader är kända. Återbudet 2♠ är svagt och visar två spader.

4.2 Falsk preferens: två spader framför tre hjärter

Efter 1♠–1NT–2♥ rekommenderar Hardy att svarshanden med två spader och tre hjärter återgår till 2♠. Detta kallas falsk preferens eftersom svarshanden har fler kort i den andra färgen.

Skälet är att öppnaren har minst fem spader men kanske bara fyra hjärter. Dessutom kan öppnaren ha sex spader eller extra styrka som ännu inte har visats. Preferensen lämnar öppnaren möjlighet att fortsätta.

Exempel 9: Falsk preferens

♠ J7	West	North	East	South
♥ Q84	1♠	Pass	1NT	Pass
♦ K963	2♥	Pass	2♠	
♣ 8542				

Svarshanden har 6 hp. Två spader och tre hjärter leder enligt Hardy till 2♠ snarare än pass på 2♥.

4.3 När kan svarshanden passa?

Med minimum och korthet i öppningsfärgen kan svarshanden passa på öppnarens andra färg. Efter ett lågfärgsåterbud behövs normalt fem kort, eftersom öppnaren ofta har bara tre. Hardy medger ett undantag med 4–4–4–1 och singel i öppningsfärgen. Efter 2♥ kan tre hjärter räcka för pass om svarshanden har färre än två spader. Se sidan 77.

Exempel 10: Pass med femkortsstöd i klöver

♠ 7	West	North	East	South
♥ Q84	1♠	Pass	1NT	Pass
♦ K963	2♣	Pass	Pass	
♣ J8542				

Svarshanden har 6 hp, singelspader och fem klöver. Pass på 2♣ är nu en rimlig beskrivning. Det första rondkravet har redan uppfyllts genom öppnarens återbud.

4.4 Ny färg på tvåläget

Svarshandens nya färg på tvåläget visar minst fem kort och minimum. Budet är inte krav. En ny lågfärg tenderar enligt Hardy att förneka tvåkortsstöd i öppningsfärgen; med tvåkortsstöd är preferens ofta bättre. Ny hjärter efter spaderöppning kan däremot kombineras med två spader. Se sidan 78.

Exempel 11: Svag hand med egen ruterfärg

♠ Q74	West	North	East	South
♥ 6	1♥	Pass	1NT	Pass
♦ KJ9754	2♣	Pass	2♦	
♣ 863				

Svarshanden har 6 hp och sex ruter. Det direkta svaret 2♦ hade visat utgångskrävande styrka. Vägen via 1NT gör det möjligt att senare visa rutern utan att överdriva styrkan.

4.5 Ny färg på treläget utan hopp

Om svarshanden bara kan visa sin egen färg på treläget kan budet fortfarande vara svagt. Hardy kräver då en god färg med minst sex kort och en hand vars värde i huvudsak beror på att just denna färg blir trumf. Se sidan 78.

Exempel 12: Tre klöver utan invitstyrka

♠ 8	West	North	East	South
♥ J74	1♠	Pass	1NT	Pass
♦ 963	2♦	Pass	3♣	
♣ KQ9754				

Svarshanden har bara 6 hp. Budet 3♣ är inget hopp: två klöver är inte längre ett lagligt bud. Klöverfärgen är handens främsta tillgång, och 3♣ är därför ett försök att hitta en spelbar slutstation, inte en utgångsinvit.

5. Svarshandens fortsättning med invitstyrka

Hardys övre grupp är 9+ till 12– hp. Svarshanden ska nu visa att utgång är tänkbar, men inte säker. Se sidorna 79–82.

5.1 Balanserad invit med trestöd

Kravsang kan innehålla en balanserad hand med tre kort i öppningsfärgen och invitstyrka. Efter öppnarens nya lägre rankade färg på tvåläget hoppar svarshanden till tre i öppningsfärgen.

Hardy kallar detta *bad limit raise*. Ordet betyder inte att handen saknar invitstyrka, utan att den är balanserad och saknar den extra spelstyrka som korthet kan ge. Se sidorna 79–80.

Exempel 13: Fördröjd invit med tre spader

♠ K84	West	North	East	South
♥ Q6	1♠	Pass	1NT	Pass
♦ A963	2♣	Pass	3♠	
♣ J852				

Svarshanden har 10 hp och tre spader. Svaret 1NT följt av hoppet 3♠ visar den balanserade inviten. Öppnaren får passa med en olämplig minimumhand.

5.2 Om öppnaren återbjuder sin sexkortsfärg

Om öppnaren i stället återbjuder 2♠ ändras fortsättningen. Med den balanserade invithandens tre spader går svarshanden enligt Hardy direkt till 4♠. Den kända sexkortsfärgen ger nio trumf tillsammans.

En höjning från 2♠ till 3♠ efter kravsang visar däremot invitstyrka med **bara två spader**. Dessa två budföljder måste hållas isär.

Exempel 14: Samma svarshand, men sex spader hos öppnaren

♠ K84	West	North	East	South
♥ Q6	1♠	Pass	1NT	Pass
♦ A963	2♠	Pass	4♠	
♣ J852				

Svarshanden har samma 10 hp som i föregående exempel, men öppnarens återbud har nu lovat minst sex spader. Hardy föreskriver därför 4♠ i stället för 3♠.

Exempel 15: Invit med bara två spader

♠ K8	West	North	East	South
♥ Q64	1♠	Pass	1NT	Pass
♦ A963	2♠	Pass	3♠	
♣ J852				

Svarshanden har 10 hp men bara två spader. Budet 3♠ inviterar och visar dubbeltonstöd till öppnarens minst sexkortsfärg.

5.3 Om öppnaren gör ett utgångskrävande hopp

Med den balanserade trestödshanden ska svarshanden även efter öppnarens hopp i ny färg visa stödet genom att bjuda fyra i öppningsfärgen. En enkel återgång på treläget skulle i Hardys behandling visa preferens med tvåkortsstöd, inte den verkliga trestödshanden. Se sidorna 79–80.

West	North	East	South
1♠	Pass	1NT	Pass
3♦	Pass	4♠	

Här är 4♠ ett beskrivande bud inom en redan utgångskrävande budgivning. Öppnaren kan fortfarande undersöka slam med tillräckliga tillgångar.

5.4 Invit med 2NT utan högfärgsstöd

Efter öppnarens andra färg visar 2NT invitstyrka, högst två kort i öppningsfärgen och håll i de två objudna färgerna. Se sidan 80.

Exempel 16: Invit till sangutgång

♠ 86	West	North	East	South
♥ KQ74	1♠	Pass	1NT	Pass
♦ AJ93	2♣	Pass	2NT	
♣ 852				

Svarshanden har 10 hp, inget trestöd i spader och håll i hjärter och ruter. Budet 2NT inviterar till utgång. Öppnaren får passa med minimum.

5.5 Højning av öppnarens andra färg

Med invitstyrka och gott stöd till öppnarens andra färg kan svarshanden höja denna. Efter 1♠–1NT–2♥ vill Hardy normalt ha fyra hjärter för højningen 3♥. Efter ett lågfärgsåterbud vill han normalt ha femkortsstöd, eftersom öppnaren kan ha återbud till tre kort. Se sidorna 80–81 och 84.

Exempel 17: Invit med klöverstöd

♠ 7	West	North	East	South
♥ K84	1♠	Pass	1NT	Pass
♦ Q963	2♣	Pass	3♣	
♣ AJ852				

Svarshanden har 10 hp och fem klöver. Højningen 3♣ inviterar och visar gott stöd. Handen saknar spaderanpassning. Valet av slutkontrakt kan fortfarande bli klöver eller sang beroende på öppnarens hand.

5.6 Hopp i egen färg

Efter ett lägre återbud på tvåläget visar svarshandens hopp till tre i en ny färg en god minst sexkortsfärg och invitstyrka. Se sidan 81.

Exempel 18: Invit med sex hjärter

♠ J6	West	North	East	South
♥ AQ9754	1♠	Pass	1NT	Pass
♦ K83	2♣	Pass	3♥	
♣ 62				

Svarshanden har 10 hp. Hoppet 3♥ visar en god lång hjärterfärg och inviterar. Ett direkt svar 2♥ hade överdrivit styrkan genom att etablera utgångskrav.

Jämför med exempel 12: där var 3♣ det lägsta möjliga budet i färgen. Här hade 2♥ varit möjligt, och hoppet till 3♥ visar därför extra styrka.

6. Det artificiella återbudet 2 spader

Efter hjärteröppning finns en särskild budföljd:

West	North	East	South
1♥	Pass	1NT	Pass
2♣	Pass	2♠	

Svarshandens 2♠ är enligt Hardy **inte naturligt**. En svarshand med en naturlig fyrkorts spaderfärg skulle ha svarat 1♠ direkt.

Budet visar invitstyrka, förnekar spaderhåll och visar eller antyder gott stöd till öppnarens lågfärg. Det hjälper paret att skilja en möjlig sangutgång från ett lågfärgskontrakt. Samma princip gäller när öppnaren återbudit 2♦. Se sidan 82.

Exempel 19: Invit utan spaderhåll

♠ 853	West	North	East	South
♥ Q6	1♥	Pass	1NT	Pass
♦ K974	2♣	Pass	2♠	
♣ AJ82				

Svarshanden har 10 hp, gott klöverinnehav och inget spaderhåll. Budet 2♠ förmedlar detta. Det föreslår inte spader som trumf. Öppnaren bedömer om eget spaderhåll möjliggör sang eller om lågfärgen är bättre.

Exempel 20: Motsvarande invit med spaderhåll

♠ K83	West	North	East	South
♥ Q6	1♥	Pass	1NT	Pass
♦ A974	2♣	Pass	2NT	
♣ J852				

Svarshanden har 10 hp och spaderhåll. Även rutern är hållen. Nu används det naturliga invitbudet 2NT.

Denna behandling av 2♠ är en uttrycklig systemöverenskommelse hos Hardy. Den bör skrivas in i parets system om den används.

7. När svarshanden redan har passat

Hardy gör en tydlig skillnad mellan opassad och tidigare passad svarshand. Från en passad svarshand är 1NT efter högfärgsöppning **inte krav**. Intervallet är fortfarande ungefär 5+ till 12– hp, men svaret förnekar stöd till öppnarens högfärg.

Med stöd använder den passade handen i stället parets stödmetoder, bland annat Drury för lämpliga händer. Möjligheten att gömma en balanserad invit med trestöd i kravsang hör alltså till den opassade handens budgivning. Se sidan 82.

Öppnaren får därför passa på 1NT när svarshanden redan har passerat. Man måste känna till vem som är giv och vilka som tidigare har passerat innan svarets kravstatus kan bestämmas.

8. Hur öppnaren bedömer en invit

Hardys tumregel på sidan 79 är att en svag 13-poängshand eller mindre normalt avböjer, medan en god 13-poängshand eller bättre normalt accepterar. Gränsen beror på handens kvalitet och är inte en mekanisk regel om enbart hp.

God trumfanpassning, användbara honnörer, en stickgivande långfärg och kontroller talar för att acceptera. Dålig anpassning och värden som inte hjälper partnerns färger talar för försiktighet. Dessa faktorer förklarar varför två händer med samma hp kan bedömas olika.

9. Vanliga missförstånd

1. **Att 1NT skulle kräva till utgång.** Det kräver bara ett återbud från öppnaren. Senare bud kan däremot etablera nytt rondkrav eller utgångskrav.
2. **Att 1NT skulle lova balans.** Det kan innehålla en lång egen färg.
3. **Att 1NT skulle förneka trestöd.** Den opassade svarshanden kan ha en balanserad invit med trestöd.
4. **Att 2♣ alltid visar fyra klöver.** Återbudet görs ofta på tre och i det särskilda hjärterfallet på två.
5. **Att öppnarens 2♠ alltid betyder samma sak.** Efter 1NT är 1♥ följt av 2♠ ett styrkekrävande reversebud. Efter utgångskrävande 2♣ räcker fördelningen.
6. **Att alla svarshandens trelägesbud inviterar.** Ett hopp i ny färg visar invitstyrka. En ny färg på treläget utan hopp kan vara ett svagt placeringsbud med lång färg.
7. **Att 3♠ alltid visar trestöd.** Efter 1♠–1NT–2♣ visar hoppet 3♠ trestöd och invit. Efter 1♠–1NT–2♠ visar höjningen 3♠ invit med tvåkortsstöd.
8. **Att kravsang och semikravsang är samma sak.** Hardys opassade svarshand använder fullt rondkrav: öppnaren får inte passa på 1NT. En behandling där vissa minimumhänder får passa är en annan överenskommelse.

10. Källor och exempel

Rapporten är en svensk sammanfattning av Max Hardys behandling i kapitel 5, främst sidorna 73–84. Jämförelsen med reverse efter utgångskrävande 2-över-1 bygger även på sidorna 60–61.

Alla numrerade handexempel i denna rapport är egna illustrationshänder, konstruerade för att visa reglerna. De är inte återgivning av Hardys numrerade exempel. Där en regel är särskilt karakteristisk för Hardy har detta markerats i texten.

Budgivningarna visar de relevanta buden med öppnaren först och passande motståndare. De är därför skrivna med `\auctionpart` och avslutas inte automatiskt med tre pass. Händerna står i ordningen spader, hjärter, ruter, klöver; T betecknar tian.